

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Den gældende lovgivning om euforiserende stoffer, findes i Lovbekendtgørelse nr. 391 af 21. juli 1969 om euforiserende stoffer med senere ændringer. Lovbekendtgørelsen er en sammenkrivning af lov nr. 169 af 24. maj 1955 om euforiserende stoffer med senere ændringer.

I henhold til gældende lovgivning er blandt andet ind- og udførsel, salg, køb, udlevering, modtagelse og besiddelse af stoffer med euforiserende virkning, herunder cannabis og cannabisolier forbudt. Et af hovedformålene hermed er at forhindre udbredelsen af euforiserende stoffer og dermed beskytte befolkningen mod de skadevirkninger, som kan følge af brugen af narkotika.

Lovgivningskompetencen vedrørende euforiserende stoffer overgik til Grønland ved hjemtagelsen af sundhedsvæsenet i 1992, jf. § 1 i lov nr. 369 af 6. juni 1991 om sundhedsvæsenet i Grønland.

Processen, der har ledt op til fremsættelsen af nærværende forslag, er blandt andet 2 nyere Inatsisartutbeslutninger fra 2019 (EM2019/59 samt EM2019/128). Inatsisartut besluttede, at der skulle tages skridt til lovgivning af cannabisprodukter (herunder cannabisolie) med et indhold af tetrahydrocannabinol (THC) på maksimalt 0,2 %, samt at det skal gøres lovligt at købe, sælge og indføre cannabisolier, som maksimalt indeholder 0,2 % THC. Inatsisartut ønskede hermed at give borgerne i Grønland samme adgang til disse produkter, som borgerne i Danmark fik ved en ændring af de danske regler på området i 2018.

Med nærværende forslag til Inatsisartutlov om euforiserende stoffer etableres der hjemmel til at udstede en bekendtgørelse, der giver samme adgang til visse cannabisolier eller produkter med CBD-olie, som borgerne i Danmark har, således at forbrugere lovligt kan købe eller anvende cannabisolier eller produkter med CBD-olie, der indeholder 0,2 % THC eller derunder.

Det skal bemærkes, at nærværende forslag til Inatsisartutlov ikke i sig selv gør det lovligt at købe eller anvende cannabisolier eller produkter med CBD-olie, der indeholder op til 0,2 % THC, men at der derimod alene etableres en hjemmel til at udstede en bekendtgørelse herom.

Lægers mulighed for at udskrive recept på euforiserende midler til behandling af patienter på grundlag af en lægefaglig vurdering, ændres ikke af denne Inatsisartutlov. Det samme gælder Landsapotekets mulighed for at udlevere euforiserende midler til medicinsk brug, når der er sket lægeordination hertil.

Samtidig vil anden anvendelse, besiddelse af og handel m.m. med euforiserende stoffer som udgangspunkt fortsat være ulovlig, for således fortsat at sikre befolkningens sundhed, herunder beskyttelse af unge, der færdes på uddannelsesinstitutioner, diskoteker, restauranter og lignende.

Forslaget ligger i sin helhed tæt op ad de tilsvarende danske bestemmelser på området, med henblik på at sikre en regelharmonisk, hvor dette i øvrigt er i overensstemmelse med de politiske ønsker herom.

2. Hovedpunkter i forslaget

Der er i udstrakt grad tale om en bemyndigelseslov, hvor Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte mere detaljerede regler om anvendelse af euforiserende stoffer og til at give tilladelse til, at visse stofgrupper må forefindes her i landet, trods deres euforiserende egenskaber. Endvidere bemyndiges Naalakkersuisut til at bestemme, at andre nærmere definerede stofgrupper med euforiserende egenskaber ikke må anvendes til andet end medicinske eller videnskabelige formål her i landet.

Indførsel og udførsel, salg, køb, fremstilling og forarbejdning foreslås tilladt for Landsapoteket, mens modtagelse og besiddelse foreslås tilladt for Landsapoteket og sygehusapoteker i henhold til gældende regler herom i Landstingsforordningen om lægemidler, samt for de personer eller firmaer, der har fået tilladelse hertil af Naalakkersuisut.

Samtidig foreslås det, at der udarbejdes en bekendtgørelse, der træder i kraft på samme dato som Inatsisartutloven. Bekendtgørelsen vil blandt andet indeholde en nærmere definition af, hvad der i Inatsisartutloven forstås ved euforiserende stoffer, ligesom der i tilknytning til bekendtgørelsen opstilles lister over de euforiserende stoffer, der er omfattet af Inatsisartutloven. Der udvikles løbende nye former for euforiserende stoffer, og det er derfor mest hensigtsmæssigt, at disse lister tilknyttes en bekendtgørelse, således at listen kan opdateres i takt med udviklingen på området. Det er vigtigt, at såvel lov som bekendtgørelse træder i kraft samme dag, idet Inatsisartutloven uden en tilhørende bekendtgørelse vil medføre en lovliggørelse af enhver form for besiddelse mv. af euforiserende stoffer.

Idet forslaget, som tidligere anført, overvejende er en bemyndigelseslov, og forholdene vedrørende euforiserende stoffer således nærmere vil blive reguleret i en bekendtgørelse, er der vedlagt i Bilag 2 en vejledning vedrørende sanktionering af ulovligt køb, salg, besiddelse mm. af euforiserende midler. Bilaget kan både anvendes af anklagemyndigheden, domstolene samt af andre, som ønsker vejledning i hvilke momenter, som bør overvejes inddraget i vurderingen af, hvordan en overtrædelse skal foranstalles. Det skal dog bemærkes, at sagens endelige udfald altid vil være op til domstolene, og at der altid vil blive taget stilling til de konkrete omstændigheder i den pågældende sag.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes at indebære øgede udgifter for det offentlige til udstedelse af tilladelser, til overvågning og kontrol. I alt forventes de samlede årlige udgifter at udgøre ca. 600.000 kr., svarende til ét årsværk, som tilføres Landslægeembedet til sagsbehandling af anmodninger om tilladelser og lignende. Udgiften forventes i et vist begrænset omfang at modsvares af en tilsvarende gebyrindtægt.

Det skal bemærkes, at imødekommelsen af Inatsisartutbeslutningen vedrørende lovliggørelse af produkter med op til 0,2% THC, som nævnt ovenfor, kan medføre økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. Disse beskrives ikke nærmere i nærværende bemærkninger, idet disse konsekvenser ikke reguleres direkte i nærværende forslag til Inatsisartutlov.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet i form af gebyrer og administration, som vedrører Landslægeembedets håndtering af udstedelse af tilladelser og tilsyn med disse.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget forventes ikke have konsekvenser for miljø, natur eller folkesundhed, da disse ikke påvirkes af forslaget.

Det skal bemærkes, at imødekommelsen af Inatsisartutbeslutningen vedrørende lovliggørelse af produkter med op til 0,2% THC, som nævnt ovenfor, kan medføre konsekvenser for folkesundheden. Disse beskrives ikke nærmere i nærværende bemærkninger, idet disse konsekvenser ikke reguleres direkte i nærværende forslag til Inatsisartutlov.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget indeholder sanktioner for ulovligt køb, salg, besiddelse mm. af de stoffer, som er omfattet af Inatsisartutloven, der særligt sigter på at have en præventiv effekt og mindske udbredelsen af ukontrollerede euforiserende stoffer og derved beskytte især unge mennesker. Forslaget adskiller sig således ikke fra den nuværende regulering, hvor ulovligt køb, salg, besiddelse mm. af ulovlige stoffer sanktioneres i henhold til kriminalloven.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget til Inatsisartutloven var i 2019 offentliggjort på høringsportalen via www.naalakkersuisut.gl. Forslaget har herefter gennemgået flere ændringer og er efterfølgende sendt i fornyet høring i perioden 13. april 2022 til 12. maj 2022. Høringssvar efter den seneste høring med bemærkninger til forslaget er offentliggjort på høringsportalen og gengivet i deres fulde ordlyd og kommenteret i relevant omfang i bemærkningernes Bilag 1. Kommentarerne til høringssvarene er skrevet med kursiv.

Høringssvarene fra første høring har tidligere været tilgængelige på høringsportalen, men en omlægning af hjemmesiden har bevirket, at offentlighedens tilgang til høringsportalens arkiv

for tiden er begrænset til nyere høringer. Høringssvarene fra første høringsrunde vil igen blive gjort tilgængelige på høringsportalen, men det er usikkert, hvorvidt dette vil kunne ske forud for forslagetes førstebehandling. Et eksemplar af høringssvarene fra den tidligere høring er tilgået Inatsisartut i forbindelse med forslagetes indgivelse.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

På baggrund af den hurtige udvikling på området for euforiserende stoffer bemyndiges Naalakkersuisut til at fastsætte, hvilke stoffer, der er omfattet af Inatsisartutloven og derved ikke må forefindes her i landet, eller som kun må anvendes i medicinsk eller videnskabeligt øjemed.

Bemyndigelsen vil, som nævnt under afsnittet om Hovedpunkter i forslaget, blive benyttet til at udstede en bekendtgørelse, hvortil der knyttes lister over, hvilke euforiserende stoffer, der vil være omfattet af Inatsisartutloven. Bemyndigelsen giver samtidig Naalakkersuisut mulighed for løbende at opdatere listen.

Naalakkersuisut bemyndiges videre til at fastsætte nærmere regler om tilladelse til, at de nævnte stoffer under ganske særlige omstændigheder kan befinde sig her i landet.

Bestemmelsen er indsat, idet der kan forekomme situationer, hvor der kan opstå behov for at fravige forbuddet om, at et givent euforiserende stof ikke må befinde sig i landet.

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om udstedelse af tilladelser, ligesom der gives adgang til, at de nævnte tilladelser senere tilbagekaldes.

Til § 2

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastslår, at ind- og udførsel, salg, køb, fremstilling og forarbejdning af de stoffer, som er omfattet af § 1, nr. 2, er tilladt for Landsapoteket.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastslår, at udlevering, modtagelse og besiddelse af stoffer som beskrevet i § 1, nr. 2 er tilladt for Landsapoteket, sygehusapoteker og for hvem, der har modtaget en særlig tilladelse hertil. Herudover fastslår bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan fastsætte almindelige begrænsninger med hensyn til de pågældendes virksomhed. Ligeledes giver bestemmelsen adgang til, at der i den enkelte tilladelse kan fastsættes særlige begrænsninger. Endelig kan Naalakkersuisut med hensyn til rettighederne til at benytte euforiserende stoffer indskrænke eller tilbagekalde tilladelsen hertil.

Til stk. 3.

Det fastlægges i bestemmelsen, at køb og modtagelse fra Landsapoteket og sygehusapoteker samt besiddelse af stoffer med euforiserende egenskaber er tilladt for dem, der modtager stofferne i henhold til en lovlige recept eller rekvisition. Dette er reguleret i § 16 i Landstingsforordning nr. 1 af 12. maj 2005 om lægemidler og de i medfør deraf udstedte forskrifter.

Til stk. 4.

Bestemmelsen fastslår, at ind- og udførsel, salg, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning og besiddelse af stoffer omfattet af § 1 er forbudt, såfremt det ikke er omfattet af undtagelserne i stk. 1-3.

Til § 3

Til stk. 1

Landslægeembedet varetager håndteringen af tilladelser i henhold til § 1, nr. 1 og § 2, stk. 1, 1. pkt., da det vurderes at Landslægeembedet er den instans, som er bedst egnet til at træffe afgørelser om, hvorledes brugen af euforiserende stoffer til forskellige formål, herunder forskning og i medicinsk øjemed, kan gøres mest hensigtsmæssig. Det antages videre, at dette som oftest vil ske i samarbejde med sundhedspersoner og i sundhedsvæsnets regi, og det vil således være i tråd med Landslægeembedets opgaver i henhold til bekendtgørelse nr. 7 af 15. juni 2017 om Landslægeembedets virke.

Til stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om opkrævning og betaling af gebyrer fra virksomheder til hel eller delvis dækning af den del af Landslægeembedets virksomhed, som vedrører tilladelser. Gebyrerne skal være aktivitetsbestemte gebyrer til Landslægeembedets konkrete aktiviteter eller årsgebyrer til Landslægeembedets generelle virksomhed, herunder overvågning og kontrol med tilladelser.

Bemyndigelsen vil blive benyttet til at fastsætte dels direkte aktivitetsafhængige gebyrer knyttet til de enkelte tilladelser, dels årlige gebyrer, som ikke direkte er knyttet til en bestemt tilladelse, men som dækker udgifter til myndighedernes generelle og tværgående arbejdsopgaver og processer i forbindelse med udviklingsordningen, der ikke kan gebyrbelægges hver for sig, herunder løbende overvågning og kontrol.

Landslægeembedets generelle virksomhed på dette område består i løbende opgaver, såsom sagsbehandling ved virksomhedens ansøgninger om ændringer af tilladelsen samt individuel vejledning af virksomheden. Herudover vil der være generel vejledning på Landslægeembedets hjemmeside og praksisafklaring i forbindelse med vejledningen, opdatering af procedurer samt oplæring af nye og nuværende medarbejdere.

Ovennævnte beskrivelse er dog ikke en udtømmende angivelse af de aktiviteter, som kan gebyrbelægges, idet der løbende kan opstå behov for konkrete justeringer inden for bemyndigelsen.

Til § 4

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at udstede bekendtgørelser, som regulerer tilsyn med overholdelse af vilkår, jf. § 1 og samt begrænsninger, jf. § 2, stk. 2, 2. pkt. Det hjem-

les desuden, at den tilsynsførende myndighed kan få uhindret adgang til virksomhedens lokaler, beholdninger, bøger, forretningspapirer og alle andre informationer, som er nødvendige for gennemførelsen af tilsynet. Der vil i disse tilfælde være pligt for personen, virksomhedens indehaver, laboratoriets eller institutionens leder til at udlevere de oplysninger vedrørende virksomheden med euforiserende stoffer, som den tilsynsførende myndighed måtte have brug for til tilsynets gennemførelse.

Til § 5

Til stk. 1.

Overtrædelse af § 2, stk. 4 kan medføre foranstaltning efter kriminalloven.

Til stk. 2.

Overtrædelser af forskrifter udstedt i medfør af denne Inatsisartutlov kan ligeledes medføre foranstaltninger og andre retsfølger efter kriminalloven, herunder konfiskation.

Til stk. 3.

En overtrædelse af denne Inatsisartutlov eller i medfør af denne udfærdigede forskrifter forslås også at kunne medføre bødepålæg for juridiske personer.

Til stk. 4.

Sanktionen vil som altid bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige sagens omstændigheder, og en sanktion vil derfor kunne afvige i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder. Ved udmålingen af foranstaltningen skal der lægges vægt på skadevirkningerne og mængden af de pågældende stoffer, overtrædelsens varighed, tidligere lignende lovovertrædelser, besiddelse med henblik på overdragelse (herunder videresalg).

Det skal anses som en særligt skærpene omstændighed, hvis det er med henblik på overdragelse på uddannelsesinstitutioner, restaurationer, herunder diskoteker, ved koncerter og festivaler eller ved andre arrangementer, hvor det typisk hovedsageligt er børn eller unge mennesker, der deltager. Det skyldes, at børn og unge anses som værende letpåvirkelige og derfor særligt beskyttelsesværdige, når det kommer til afhængighedsskabende euforiserende stoffer.

I Bilag 2 beskrives mere uddybende hvilke momenter, der kan lægges vægt på ved udmålingen af en foranstaltning.

Til stk. 5.

Findes nogen i besiddelse af ulovlige euforiserende stoffer, skal stofferne søges beslaglagt og konfiskeret. Det samme gælder redskaber, der benyttes til indtagelse af euforiserende stoffer,

f.eks. en hashpibe, eller redskaber, der benyttes til at fordele euforiserende stoffer, f.eks. en vægt eller poser til opbevaring af euforiserende stoffer.

Det skal bemærkes at den nugældende praksis fastholdes, således at de euforiserende stoffer samt genstande uden værdi, såsom hashpiber mv., destrueres af politiet i forbindelse med afgørelse og kosterberigtigelse, mens udbyttekonfiskation eller et hertil svarende beløb i henhold til kapitel 37 i kriminalloven tilfalder Landskassen.

Ved udregningen af udbyttets størrelse tages udgangspunkt i det beløb, som er kommet ind ved salget, med fradrag af indkøbsprisen. Omkostninger forbundet med salget, herunder betaling af personer for medvirken ved salget, fradrages ikke.

Til § 6

Med denne bestemmelse hjemles foranstaltninger overfor den, der opnår eller forsøger at opnå tilladelser efter Inatsisartutlovens på et uærligt grundlag, eksempelvis ved at meddele urigtige eller vildledende oplysninger eller ved svigagtig fortielse.

På samme måde foranstaltes den, der giver urigtige oplysninger om navn, bopæl eller stilling i forbindelse med henvendelser vedrørende recept eller rekvisition af euforiserende stoffer i henhold til § 1.

Ligeledes foranstaltes den, der handler i strid med vilkår for en given tilladelse.

Til § 7

Til stk. 1.

Det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2023.

Til stk. 2.

Samtidig med at Inatsisartutloven træder i kraft vil lov nr. 169 af 24. maj 1955 om euforiserende stoffer ikke længere være gældende for Grønland.

Når hovedloven ikke længere er gældende for Grønland, vil alle ændringslove og bekendtgørelser med hjemmel i denne ligeledes ikke længere være gældende for Grønland. Den danske Lovbekendtgørelse nr. 391 af 21. juli 1969 om euforiserende stoffer vil derfor ej heller gælde for Grønland.

Høringsnotat

Materialet er sendt i høring til følgende myndigheder og organisationer:

- Allorfik
- Departementet for børn, unge og familier
- Departementet for erhverv, arbejdsmarked, handel og energi
- Departementet for fiskeri og fangst og landbrug
- Departementet for justits og ligestilling
- Departementet for sociale anliggender og arbejdsmarked
- Finansdepartementet
- Grønlands Politi
- Justitsministeriet (Danmark)
- Landsapoteket
- Landslægeembedet
- Rigsombudsmanden i Grønland
- Skattestyrelsen (toldfunktionen) Sundhedsledelsen

Følgende er de modtagne høringssvar samt besvarelse:

Allorfik

Allorfik takker for høring af Forslag til Inatsisartutlov om euforiserende stoffer.

Allorfik ser frem til, at der nu kommer en opdateret lovgivning på området, der sikres hjemtagelse af kompetencen til at vurdere hvilke stoffer, der kan fastsættes regler for ud over de internationale bestemmelser.

Allorfik ser det særdeles vigtigt, at den planlagte bekendtgørelse omkring en nærmere definition af euforiserende stoffer og ikke løbende revision af de lister over de euforiserende stoffer, der er omfattet af Inatsisartutloven, da der som skrevet hele tiden tilkommer nye stoffer.

Det er dog Allorfiks opfattelse, at der i forbindelse med lovens ikrafttræden bør sikres information til interessenter og befolkningen omkring loven og dens tiltænkte konsekvenser og at denne information løbende bør udvides og revideres.

Svar:

Allorfik blev efterfølgende kontaktet med henblik på at uddybe, hvad der menes med andet afsnit. Allorfik har hertil oplyst, at Allorfik finder det hensigtsmæssigt, at definitionen af euforiserende stoffer reguleres i en bekendtgørelse, og at det er af yderst vigtighed, at listen opdateres løbende for at imødekomme dannelsen af nye stoffer. Ydermere oplyser Al-

lorfik, at det er vigtigt, at der ikke kan komme diskussion af, hvilke stoffer og stofgrupper, der er omfattet.

Naalakkersuisut er enige i Allorfiks betragtninger. Listen over præcist hvilke stoffer, som er omfattet af Inatsisartutloven vil fremgå af en bekendtgørelse, som effektivt kan opdateres. Listens indhold vil blive opdateret løbende efter indstilling fra Landslægeembedet, som vurderes at være den myndighed, som bedst kan varetage denne opgave. Der har således været en dialog med Landslægeembedet under udarbejdelsen af forslaget for at sikre tilstrækkelig forventningsafstemning i forhold til, hvorledes listen over omfattede stoffer skal opdateres.

Departementet for Finanser og Ligestilling

Departementet for Finanser og Ligestilling har med tak modtaget udkast til forslag til Inatsisartutlov om euforiserende stoffer til kommentering.

Departementet har følgende kommentarer til selve lovforslaget:

- § 1, nr. 2, kunne eventuelt fortjene en præcisering, sådan at den bliver mere lig den tilsvarende danske bestemmelse (LBK nr. 1334 af 09/12/2019), hvor afgrænsningen specifikt er ”medicinsk øjemed som led i lægelig behandling af personer for stofmisbrug”.
- Sammenhængen mellem § 1, nr. 2, og § 2, stk. 2, er uklar. Eksempelvis har politiet og Toldfunktionen brug for at udlevere, modtage og besidde euforiserende stoffer til brug for træning af deres hunde. Sådanne aktiviteter kan næppe karakteriseres som medicinske eller videnskabelige. Et andet eksempel kunne være virksomheder indenfor råstof- eller fiskeindustrien, som har brug for et eller flere af de stoffer, der er eller måtte blive optaget på listen til brug ved laboratorie undersøgelser eller fremstilling af varer.

I bemærkningerne til lovforslaget afsnit 5 er det uklart, om forslaget skønnes at have konsekvenser for folkesundheden eller ikke. Disse er vel reelt uafklarede hvad angår medicinske cannabisprodukter (§ 1, nr. 2), hvorfor en nærmere omtale af viden-grundlaget bag lovforslaget i de almindelige bemærkninger kunne være på sin plads.

Medicin er generelt gratis her i landet, i modsætning til de fleste andre lande. Det antages at lægeordnede cannabisprodukter ligeledes skal være gratis. I (helt eller delvist) bekræftende fald, hvad skønnes merudgiften for Landskassen at blive?

Svar:

I forhold til § 1, nr. 2, er hensigten ikke, at denne skal være lig den danske bestemmelse, som der henvises til. Bestemmelsen er derimod ment som en pendant til den nævnte lovs § 2, stk. 1. § 1 i LBK nr. 1334 af 09/12/2019 angår behandling af heroinafhængige misbrugere med heroin. I henhold til oplysninger fra Sundhedsledelsen anvendes denne behandlingsform ikke i Grønland, og der er således ikke brug for en lignende bestemmelse. Det medicinske øjemed, som nævnes i forslaget, refererer til eksempelvis morfin og lignende midler, som både kan anses som et euforiserende stof, men som også anvendes i forbindelse med smertebehandling af patienter.

I forhold til sammenhængen mellem § 1, nr. 2, og § 2, stk. 2, skal det oplyses, at de nævnte problemstillinger vurderes at kunne løses ved at give konkrete tilladelser i henhold til forslaget § 1, nr. 1.

I forhold til de sidste to afsnit af det fremsendte høringsvar skal der gøres opmærksom på, at Inatsisartutbeslutningen om at indføre en forsøgsordning om medicinsk cannabis behandles i et separat spor og ikke umiddelbart afhænger af lovgivningen vedrørende euforiserende stoffer. Medicinsk cannabis afhænger i stedet af, hvilke produkter som optages på Lægemiddelkomitéens liste over lovligt lægemidler. Dette følger af § 7, stk. 1, i Landstingsforordning nr. 1 af 12. maj 2005 om lægemidler. Det er derfor Naalakkersuisuts vurdering, at det ikke umiddelbart er relevant at beskrive de folkesundhedsmæssige og økonomiske følger, der måtte være af at legalisere medicinsk cannabis, i bemærkningerne til indeværende forslag. Disse overvejelser vil derimod ske i forbindelse med implementeringen af Inatsisartutbeslutningen om at indføre en forsøgsordning om medicinsk cannabis.

Grønlands politi

Grønlands Politi fremsender, i anledning af høring over forslag til Inatsisartutlov om euforiserende stoffer, hermed sine bemærkninger til lovforslaget.

For så vidt angår den foreslåede § 4 lægges det til grund, at formålet med bestemmelsen er at give sundhedsmyndighederne adgang til at føre tilsyn med virksomheder m.v., der i medfør af loven har tilladelse til at håndtere, udlevere m.v. de stoffer, som vil blive omfattet af en bekendtgørelse med tilhørende lister over stoffer, der som udgangspunkt er forbudt. Det bemærkes, at bestemmelsen ses at være formuleret ganske bredt med hensyn til adressaterne. Endvidere skal det bemærkes, at der efter Grønlands Politis opfattelse ikke umiddelbart synes at være nogen anledning til at formulere regler om tilsyn, bemyndigelse m.v. anderledes, end det er gjort i den danske lov om euforiserende stoffer med den tilhørende bekendtgørelses § 29. Bestemmelsen i udkastets § 4 forekommer således umiddelbart overflødig.

For så vidt angår den foreslåede § 5, så fremgår det, at overtrædelser kan medføre foranstaltninger efter reglerne i kriminalloven, hvorefter det er anført, at bøder og konfiskation i henhold til disse bestemmelser tilfalder Landskassen. Dette giver anledning til følgende bemærkninger:

- Der er vedtaget en ændring af kriminalloven, så konfiskation fra 1. juli 2022 ikke længere vil være en foranstaltning efter kriminalloven, men i stedet en ”anden retsfølge”. Bestemmelsen bør derfor formuleres så der i det hele – i stedet for ”foranstaltninger efter kriminalloven” står ”foranstaltninger og andre retsfølger efter kriminalloven”.
- Det foreslåede stk. 5 forstås umiddelbart således, at såvel bøder som konfiskation tilfalder landskassen. Denne formulering vil således medføre, at konfiskation af f.eks. redskaber, hashpiber, det beslaglagte stof m.v. tillige skal udleveres til selvstyret. Dette fremstår imidlertid lettere upraktisk, hvorfor det kan overveje at præcisere, at der er tale om udbyttekonfiskation, eventuelt ved i bemærkningerne at præcisere, at det for-

udsættes, at stoffer og genstande uden værdi, såsom hashpiber mv., fortsat destrueres af politiet i forbindelse med afgørelse og kosterberigtigelse.

Grønlands Politi skal – som ved tidligere drøftelser – generelt præcisere, at det er tvungen- de nødvendigt, at en bekendtgørelse med tilhørende lister udfærdiges, så den kan træde i kraft samtidig med loven, og at der i sundhedsvæsenet afsættes de fornødne ressourcer til løbende at opdatere bekendtgørelse og lister.

Grønlands Politi skal i den forbindelse henstille til, at en bekendtgørelse og fremtidige æn- dringer heraf sendes i høring ved Grønlands Politi.

Svar:

I forhold til § 4 skal det oplyses, at tilsynet både skal foretages med virksomheder, apote- ker, plejehjem, uddannelsesinstitutioner, forskningsinstitutioner og andre, som kan opnå tilladelse til at håndtere, udlevere m.v. de stoffer, som Inatsisartutloven vil omfatte. Det findes derfor umiddelbart hensigtsmæssigt at lade bestemmelsen forblive relativt bred med hensyn til adressaterne. Det skal desuden bemærkes, at der i henhold til de gældende lov- tekniske retningslinjer er krav om, at adgang til lokaler, beholdninger, bøger med videre, i henhold til § 4, stk. 1-2, uden rettens beslutning herom, kun kan ske med hjemmel i lov. Der findes på den baggrund ikke grundlag for at ændre eller udtage bestemmelsen.

I forhold til formuleringen af § 5 er Naalakkersuisut enig i politiets betragtninger. Formu- leringerne i § 5, stk. 1 og 2, ændres i overensstemmelse hermed. Naalakkersuisut er ligele- des enig i politiets betragtninger i forhold til beslaglæggelse samt destruering heraf. Præ- ciseringen indarbejdes derfor i bemærkningerne.

Naalakkersuisut er enig i politiets bemærkninger om vigtigheden af en bekendtgørelse, som præcist angiver hvilke stoffer, som er omfattet af lovgivningen. Bekendtgørelsen for- ventes at blive sendt i høring blandt andet ved politiet inden efterårssamlingen 2022, såle- des at forslaget til bekendtgørelsen er klar til at blive vedtaget senest samtidigt med forsla- get til Inatsisartutloven. Naalakkersuisut noterer sig ligeledes, at politiet ønsker at være høringspart ved fremtidige ændringer af lovgivningen.

Vejledende sanktionskatalog

1. Indledning

I henhold til § 1 kan Naalakkersuisut fastsætte regler om, at en række stoffer ikke må findes i landet eller kun må anvendes i medicinsk eller videnskabeligt øjemed. Den nærmere regulering vedrørende indførsel, udførsel, overdragelse, køb, salg, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse af euforiserende stoffer er således fastsat i Selvstyrets bekendtgørelse om euforiserende stoffer.

Overtrædelser af bestemmelserne i bekendtgørelsen kan medføre foranstaltninger efter reglerne i kriminalloven. Nedenfor beskrives et vejledende sanktionsskema, som beskriver en række momenter, som der kan lægges vægt på ved udmålingen af foranstaltningerne. Det vil dog altid være op til domstolene at afgøre sanktioneringsniveauet i den konkrete sag ud fra sagens samlede omstændigheder. Der skal således altid foretages en individuel vurdering, hvor der lægges vægt på de relevante forhold i den enkelte sag.

2. Skærpende omstændigheder

Ved udmålingen af foranstaltningerne kan de følgende momenter udgøre skærpende omstændigheder, idet hensigten med lovgivningen er at begrænse adgangen til vanedannende stoffer og i særlig grad at beskytte udsatte og letpåvirkelige samfundsgrupper såsom børn og unge.

2.1. Stoffets art

Ved udmålingen tages afgørende hensyn til stoffets art, således at stoffer, som i højere grad er afhængighedsskabende, har en større skadevirkning eller har et større økonomisk fortjenestepotentiale, udgør en skærpende omstændighed, som kan bevirke, at sanktionen afviger i opadgående retning i forhold til det beskrevne normalniveau.

2.2. Gentagelse af overtrædelsen

Gentagne overtrædelser kan anses som et skærpende moment, således at sanktionsudmålingen også afhænger af tidligere lignende overtrædelser, som den pågældende er dømt skyldig for.

2.3. Besiddelse med henblik på overdragelse, herunder videresalg

Det kan anses som en skærpende omstændighed, hvis en person er i ulovlig besiddelse af euforiserende stoffer med henblik på overdragelse, herunder videresalg.

Flere momenter kan indikere, at der er tale om besiddelse med henblik på overdragelse. Først og fremmest kan en betydelig mængde af det pågældende stof i sig selv være et afgørende moment i vurderingen. Nedenfor beskrives de øvre grænser af mængder, der som udgangspunkt må anses som værende til eget forbrug og således ikke beregnet til overdragelse:

- 10 gr. hash
- 50 gr. marihuana
- 100 gr. hampeplanter
- 1 gr. cannabiol/hasholie

En kombination af besiddelse af flere af ovenstående stoffer vil naturligvis kunne skærpe vurderingen, selvom de enkeltvis ikke overstiger ovenstående grænser. Gentagende overtrædelser som beskrevet i afsnit 2.2. kan også efter omstændighederne indikere, at der er tale om besiddelse med henblik på overdragelse.

Uanset den samlede mængde kan det ligeledes være et afgørende moment, at stofferne er pakket i mindre portioner til videresalg, eksempelvis i pølsemansposer eller lignende. Herudover kan det tages med i vurderingen, om den tiltalte også er i besiddelse af relevant værktøj, f.eks en vægt, et regnskab eller større kontantbeløb, som ikke står i rimeligt forhold til den pågældendes indkomst.

Det skal bemærkes, at der ikke er taget særskilt stilling til andre end de ovennævnte stoffer, herunder heroin, kokain, morfin og lignende, da disse ikke almindeligvis forefindes i Grønland.

2.4. Særlige steder

Det kan videre være et særligt skærpende moment, såfremt videresalget er sket eller var planlagt til at ske på restaurationer, herunder diskoteker, ved koncerter og festivaler eller ved andre arrangementer, hvor det typisk hovedsageligt er børn eller unge mennesker, der deltager.

Det kan ligeledes være et skærpende moment, såfremt besiddelsen af stofferne er sket i en anstalt eller andre af Kriminalforsorgens institutioner.

2.5. Systematisk salg med større økonomisk fortjeneste

Hvis mængden af det dokumenterede salg, fordeling, indførelse eller udførelse gør det tydeligt, at handlingen er systematisk, planlagt eller af større mængder, eksempelvis som en del af bandekriminalitet eller lignende, kan det anses som en yderligere skærpende omstændighed, som kan afspejles ved udmålingen af sanktionen. Bødesanktioner kan videre afspejle den potentielle fortjeneste.

3. Formildende omstændigheder

Ved udmålingen af foranstaltningerne kan de følgende momenter udgøre formildende omstændigheder, idet de vurderes at have en væsentligt mindre skadevirkning i samfundet og en almindelig sanktionering eller en skærpelse af sanktionen kan anses som formålsløs.

Formildende omstændigheder kan både føre til en mindskelse af bødesatsen, men også at bødesanktionen bortfalder, og at der i stedet kan gives en advarsel i henhold til kriminalloven. Ved advarsel forstås både advarsel meddelt af politiet, anklagemyndigheden i henhold til retsplejelovens § 313 eller advarsler tildelt af retten i henhold til kriminallovens § 119. Herudover kan formildende omstændigheder ligeledes føre til en sanktionering i henhold til kriminallovens §§ 135-136 om afvænningsbehandling eller lignende relevante vilkår.

3.1. Sociale forhold

Ved udmålingen af foranstaltningerne kan personens sociale forhold indgå i vurderingen, som nævnt ovenfor. Er besiddelsen og forbruget af de euforiserende stoffer udslag af en stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug, kan det anses som en formildende omstændighed.

Det kan også indgå i vurderingen, om den pågældende ikke vil kunne betale en bøde, idet den pågældende modtager offentlig forsørgelse og således ikke har tilstrækkelig betalings-evne. Bødesanktioner vil i praksis medføre, at personer med en stærk afhængighed vil kunne oparbejde en stor gæld til det offentlige, som ikke kan inddrives. Dette er uhen-sigtsmæssigt for den enkelte borger og ikke i overensstemmelse med formålet bag Inatsisartutloven.

Det kan derfor overvejes, om det i de konkrete tilfælde er mest hensigtsmæssigt at give en advarsel og tiltalefrafald i henhold til Retsplejelovens § 313, fremfor en bødesanktion, trods gentagelser. Dette kan være tilfældet, når den pågældende modtager offentlig forsør-gelse, eksempelvis kontanthjælp eller førtidspension, og at den pågældende ikke har en anden indkomst eller opsparing af en vis størrelse. Det bør desuden være afgørende, at den pågældende person har haft et længerevarende misbrug som følge af en stærk afhængighed og dagligt brug af euforiserende stoffer. Modtager en person derimod eksempelvis uddan-nelsesstøtte og anvender euforiserende stoffer lejlighedsvist, eksempelvis i weekenderne, ville der således ikke være grundlag for at lempe sanktionen fra bødesanktion til en advar-sel, da der ikke er tale om stærk og længerevarende afhængighed og dagligt misbrug.

Det kan ligeledes overvejes, om det i konkrete tilfælde er mest hensigtsmæssigt at give en sanktionering i form af dom om afvænningsbehandling eller andre relevante vilkår i henhold til kriminallovens §§ 135-136.

3.2. Gentagelser

Det skal bemærkes, at advarsler kun bør gives et meget begrænset antal gange inden for en længere periode. Herefter bør en gentagelse af overtrædelsen medføre bødesanktioner uanset mængden af euforiserende stoffer samt den pågældendes sociale forhold. Således bør 2 advarsler på en kortere periode på eksempelvis en måned som udgangspunkt medføre bødesanktioner, mens 3 overtrædelser på en længere periode på eksempelvis 2 år fortsat kan medføre en advarsel. Der skal dermed altid ske en konkret vurdering af de konkrete omstændigheder i sagen.